

Förskrivning av hjälpmedel

Verksamhetschefens uppdrag & ansvar

Materialet är framtaget av

Dalarnas Hjälpmedelscenter & Beredningsgrupp Hjälpmedel

Region Dalarna

Inledning

Det här materialet finns även som en film på ca 10 minuter.

Det är ett stödmaterial för verksamhetschef som har legitimerad personal som har eller ska få förskrivningsrätt för personliga hjälpmedel och/eller förbrukningsartiklar.

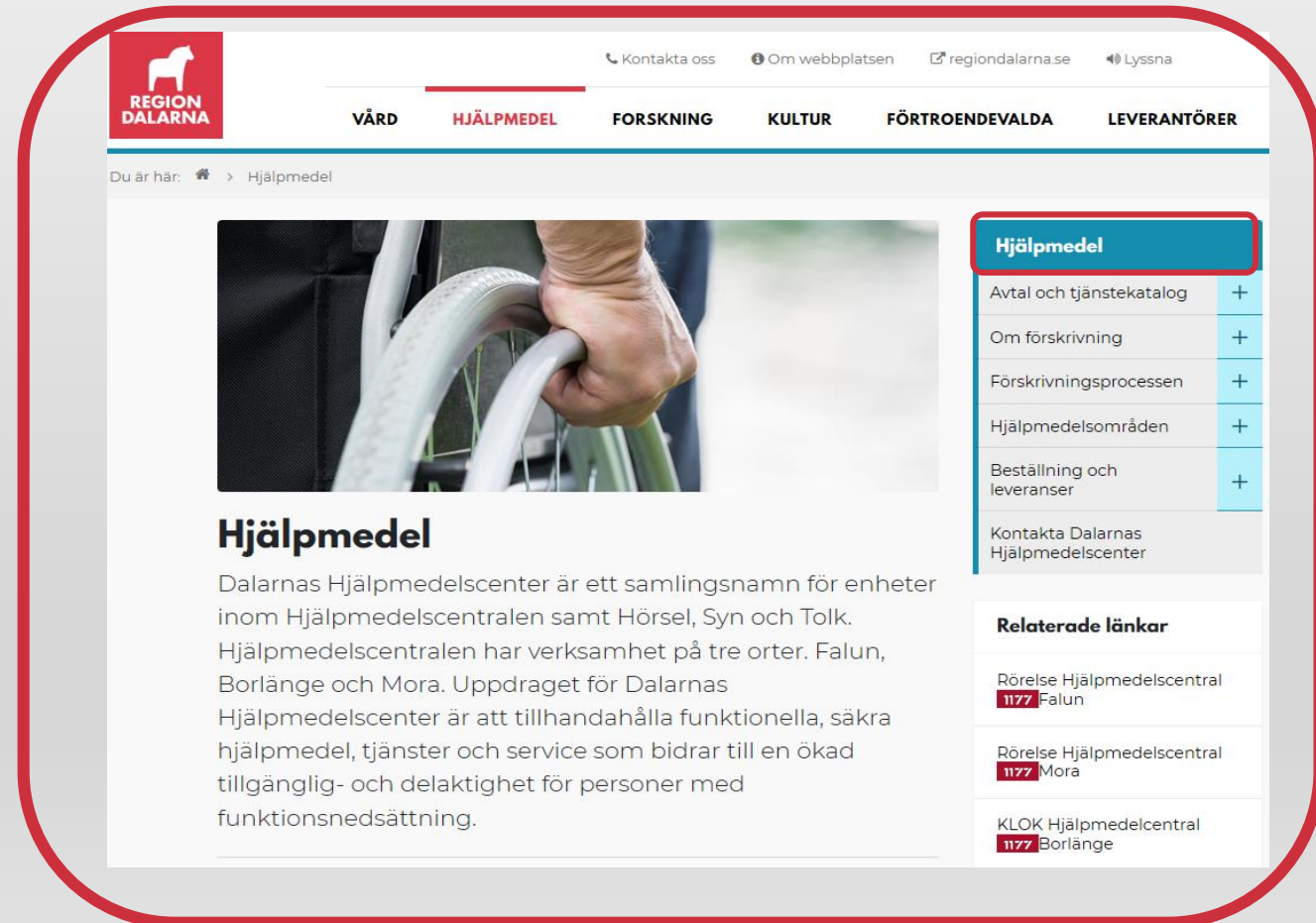
I den här pdf:en finns klickbara länkar till sidor på Region Dalarnas externa webb www.regiondalarna.se/plus och länk till Socialstyrelsens utbildningsportal där man hittar e-utbildningar inom området förskrivning av hjälpmedel.

Tillgängliga blanketter som återfinns under rubriken Förskrivningsprocessen är fria att använda.

HJÄLPMEDEL - startsida

www.regiondalarna.se/plus/hjalpmedel

- Vård, behandling, rehabilitering, habilitering & hjälpmedel är en integrerad del av HoS insatser
- Hjälpmedel syftar till att behandla, förebygga & eller kompensera, i förekommande fall träna, utveckla & stimulera till aktivitet
- Lagstiftning & vägledande dokument styr
- Region Dalarna & Dalarnas kommuner har gemensam policy & regelverk vid förskrivning

REGION DALARNA

Kontakta oss Om webbplatsen regiondalarna.se Lyssna

VÅRD **HJÄLPMEDEL** FORSKNING KULTUR FÖRTROENDEVALDA LEVERANTÖRER

Du är här: > Hjälpmedel

Hjälpmedel

Dalarnas Hjälpmedelscenter är ett samlingsnamn för enheter inom Hjälpmedelscentralen samt Hörsel, Syn och Tolk. Hjälpmedelscentralen har verksamhet på tre orter. Falun, Borlänge och Mora. Uppdraget för Dalarnas Hjälpmedelscenter är att tillhandahålla funktionella, säkra hjälpmedel, tjänster och service som bidrar till en ökad tillgänglig- och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Hjälpmedel	
Avtal och tjänstekatalog	+
Om förskrivning	+
Förskrivningsprocessen	+
Hjälpmedelsområden	+
Beställning och leveranser	+
Kontakta Dalarnas Hjälpmedelscenter	

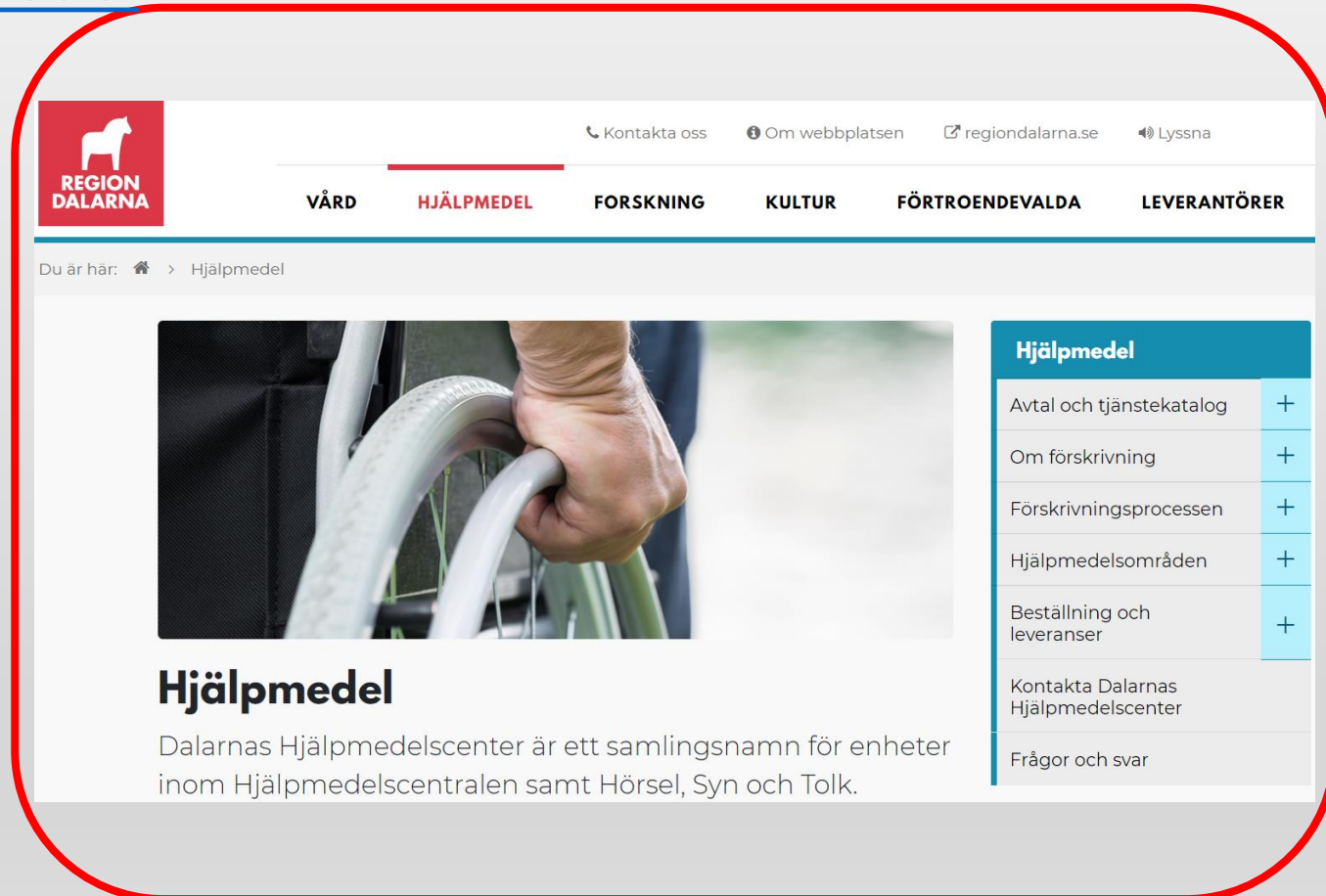
Relaterade länkar

- Rörelse Hjälpmedelscentral **1177** Falun
- Rörelse Hjälpmedelscentral **1177** Mora
- KLOK Hjälpmedelscentral **1177** Borlänge

HJÄLPMEDEL – startsida fortsättning

www.regiondalarna.se/plus/hjälpmedel

- Från start kan du klicka dig vidare ner i strukturen...
- Du hittar information om Hjälpmedelscentralens lokalförändringsprocess
- Aktuell information om leveranser/leveransstörningar
- Kurskalendarium
- Nyhetsbrev
- Relaterade länkar till 1177

The screenshot shows the website interface for 'Hjälpmedel' on the Region Dalarna portal. The top navigation bar includes the Region Dalarna logo, contact information, and a menu with categories: VÅRD, HJÄLPMEDEL (highlighted), FORSKNING, KULTUR, FÖRTROENDEVALDA, and LEVERANTÖRER. Below the navigation, a breadcrumb trail indicates 'Du är här: > Hjälpmedel'. The main content area features a photograph of a hand holding a white assistive device handle. To the right of the image is a table of contents for the 'Hjälpmedel' section, listing various topics with expandable '+' icons.

Hjälpmedel	
Avtal och tjänstekatalog	+
Om förskrivning	+
Förskrivningsprocessen	+
Hjälpmedelsområden	+
Beställning och leveranser	+
Kontakta Dalarnas Hjälpmedelscenter	
Frågor och svar	

Förskrivningsprocessen

www.regiondalarna.se/plus/hjalpmedel/forskrivningsprocessen

Här återfinner du samlad information om förskrivningsprocessens olika delar...

- Verksamhetschefs/MAS/MARs ansvar enligt hälso- & sjukvårdslagen
- Förskrivarens ansvar
- Behörighet/inloggning
- Egenkontroll och mycket mer

REGION DALARNA Kontakt oss Om webbplatsen regiondalarna.se Lyssna

VÅRD **HJÄLPMEDEL** FORSKNING KULTUR FÖRTROENDEVALDA LEVERANTÖRER

Du är här: > Hjälpmedel > Förskrivningsprocessen

Förskrivningsprocessen

För att hjälpmedel ska få avsedd effekt krävs att patientens eller brukarens hela livssituation analyseras och att hjälpmedelsbehovet relateras till andra utförda eller planerade åtgärder. Patienten eller brukaren ska ha inflytande i förskrivningsprocessen.

Hjälpmedel till personer med funktionsnedsättningar förskrivs utifrån hälso- och sjukvårdslagen. Processen att förskriva hjälpmedel är en del i habilitering eller rehabilitering, för vilket det ska finnas särskilda habiliterings- eller rehabiliteringsplaner. Hjälpmedel kan även förskrivas som en funktionsuppehållande åtgärd efter avslutad habilitering/rehabilitering.

Tolkning inom olika lagrum

Tolkning inom olika lagrum kan ibland föranleda diskussion om vilken yrkeskategori som ska bedöma ett behov. Inom SoL hanteras åtgärder som biståndsbeslut. Ett biståndsbeslut eller en förskrivning kan ibland omfatta skydd och begränsningsåtgärder.

[Länsövergripande riktlinje vid övervägande av skyddsåtgärder inom kommunens vård och omsorg](#)

Hjälpmedel	
Avtal och tjänstekatalog	+
Om förskrivning	+
Förskrivningsprocessen	—
Riktlinjer & Sortimentsöversikter	
Sortimentsgruppen	
Tillbud och olycksfall	
Användarens ansvar	
Hjälpmedelsområden	+
Beställning och leveranser	+
Kontakta Dalarnas Hjälpmedelscenter	

Verksamhetschefs/MAS/MARs ansvar & uppdrag

www.regiondalarna.se/plus/hjälpmedel/förskrivningsprocessen

I kommunerna ska det finnas en Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska, MAS.

En medicinskt ansvarig sjuksköterska ska bland annat ansvara för att patienten får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde.

Detsamma gäller i tillämplig omfattning sådana fysioterapeuter och arbetsterapeuter som arbetar som MAR.

Om ett område i huvudsak omfattar rehabilitering kan den ansvarige vara fysioterapeut eller arbetsterapeut och kallas då Medicinskt Ansvarig för Rehabilitering, MAR.

I kommunen delar Verksamhetschefen för Hälso- och sjukvården och MAS/MAR på det ansvar som inom regionen åligger Verksamhetschefen.

En Verksamhetschef ska bland annat säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses.

Förutsättningar som krävs för att få förskrivningsrätt

För att få förskrivningsrätt krävs att dessa befattningshavare är:

- Legitimerade
- Utsedda av verksamhetschefen och att tilldelade arbetsuppgifter är dokumenterade och adekvata inom den legitimerades kompetensområde och verksamhetens uppdrag
- Genomgått rekommenderade utbildningar
- Anställda av Region Dalarna eller kommun i Dalarna
- Privata aktörer som tex. fysioterapeuter och läkare är anslutna till eller har vårdavtal med Region Dalarna

För vissa hjälpmedel finns utarbetade riktlinjer och där anges förslag på yrkesutbildning för att få förskriva just det hjälpmedlet, men det är verksamhetschefen som har det slutliga ansvaret för vem som får förskriva vad.

Den som är nyutbildad eller ny som förskrivare och saknar erfarenhet på hjälpmedelsområdet bör ha tillgång till handledning av erfaren förskrivare.

Kompetens som krävs för att få förskrivningsrätt

En förskrivningsrätt är alltid personlig. Delegering av en arbetsuppgift kan ske mellan en legitimerad förskrivare och personal som saknar legitimation men har en förvärvad kompetens för den specifika uppgiften.

Icke legitimerad personal kan inte utses som förskrivare men kan vara beställare utan förskrivningsrätt.

Den hälso- och sjukvårdspersonal som ska använda och hantera medicintekniska produkter och, till dessa, anslutna informationssystem ska ha kunskap om:

- Produkternas funktion
- Riskerna vid användning av produkterna på patienter/ brukare
- Hantering av produkterna
- Vilka åtgärder som behöver vidtas för att begränsa en vårdskada, när en negativ händelse har inträffat (SOSFS 2008:1 6 kap).
- Vid förskrivning av personliga hjälpmedel tillkommer dessutom krav på kunskap om policy och regelverk för hjälpmedel i Region Dalarna samt olika huvudmäns ansvar för hjälpmedel

Tildelning av förskrivningsrätt

Verksamhetschefen har att göra en bedömning av om hälso- och sjukvårdspersonalens och annan berörd personals utbildningar är adekvata mot bakgrund av den kompetens som krävs för att

- vara utbildningsansvarig,
- förskriva och utlämna medicintekniska produkter till patienter,
- ta fram skriftliga anvisningar för specialanpassade produkter, och
- vara anmälningsansvarig, vilket innebär att göra anmälningar avseende negativa händelser och tillbud med medicintekniska produkter
- I ansvaret ligger att utse och förteckna vem eller vilka av hälso- och sjukvårdspersonalen eller annan berörd personal som ska fullgöra ovanstående uppgifter

Några olika yrkesgrupper som förskriver hjälpmedel

De flesta kanske tänker arbetsterapeut och fysioterapeut när det gäller förskrivning av hjälpmedel...

Gruppen sjuksköterskor inom olika yrken och verksamheter bedömer också behov och provar ut personliga hjälpmedel och är således förskrivare i den bemärkelsen.

Uppföljning av ett förskrivningsuppdrag ska göras en gång per år, lämpligast i samband med medarbetarsamtalet. Uppdraget ska finnas dokumenterat.

Hjälpmedel som ofta hanteras av gruppen sjuksköterskor är hjälpmedel för urinblåsa/tarm, behandlande madrasser, hjälpmedel för kompression, hjälpmedel för diabetes- och stomivård.

Arbetsterapeut, Fysioterapeut, Audionomer, Optiker, Logopeder, Sjuksköterskor, Läkare...

Checklista – Ny förskrivare

www.regiondalarna.se/plus/hjalpmedel/forskrivningsprocessen

Hjälpmedel Dalarna och Dalarnas kommuner

Versionsnummer
2.0

1 (1)

Checklista - Ny förskrivare av hjälpmedel

Check	
☐	Genomgått Socialstyrelsens e-utbildning i förskrivningsprocessen <ul style="list-style-type: none">• Förskrivning av hjälpmedel• Förskrivning av förbrukningsartiklar• Förskrivning av hjälpmedel för chefer (i förekommande fall)
☒	Genomgått Socialstyrelsens e-utbildning i Beslutsstöd för prioritering på individnivå
☐	Behörighet att förskriva personliga hjälpmedel - Genomgått utbildning i förskrivarportal WebSesam Kurser
☐	Behörighet att förskriva hjälpmedel vid blås- och tarmdysfunktion - Genomgått utbildning i förskrivarportal Guide
☐	Behörighet att förskriva Ortopedtekniska hjälpmedel - Genomgått intern utbildning (Region Dalarna) Kommer under 2021
☐	Kännedom om Hjälpmedelpolicy Dalarna
☐	Kännedom om regionens- och kommunernas gemensamma regelverk och riktlinjer
☐	Kännedom om regelverk vid förskrivning av hjälpmedel vid blås- och tarmdysfunktion
☐	Kännedom om regionala och kommunala samverkansdokument
☐	Kännedom om regelverk för specialanpassning, nya MDR , informationsansvar

Uppdrag – Förskrivning av personliga hjälpmedel

www.regiondalarna.se/plus/hjalpmedel/forskrivningsprocessen

Uppdrag - Förskrivning av personliga hjälpmedel

+

Härmed ges uppdrag till nedanstående medarbetare att inom sitt kompetensområde förskriva personliga hjälpmedel, ortopedtekniska produkter och/eller inkontinenshjälpmedel till verksamhetens patienter.
Detaljerad beskrivning och eventuella begränsningar redovisas nedan.

Uppdraget gäller för enhet:

Uppdraget gäller under perioden:

Verksamhetschef:

Ort:

Datum:

Namn:

Befattning:

Underskrift:

Förskrivare:

Jag åtar mig uppdraget enligt specificerat

Ort:

Datum:

Namn:

Befattning:

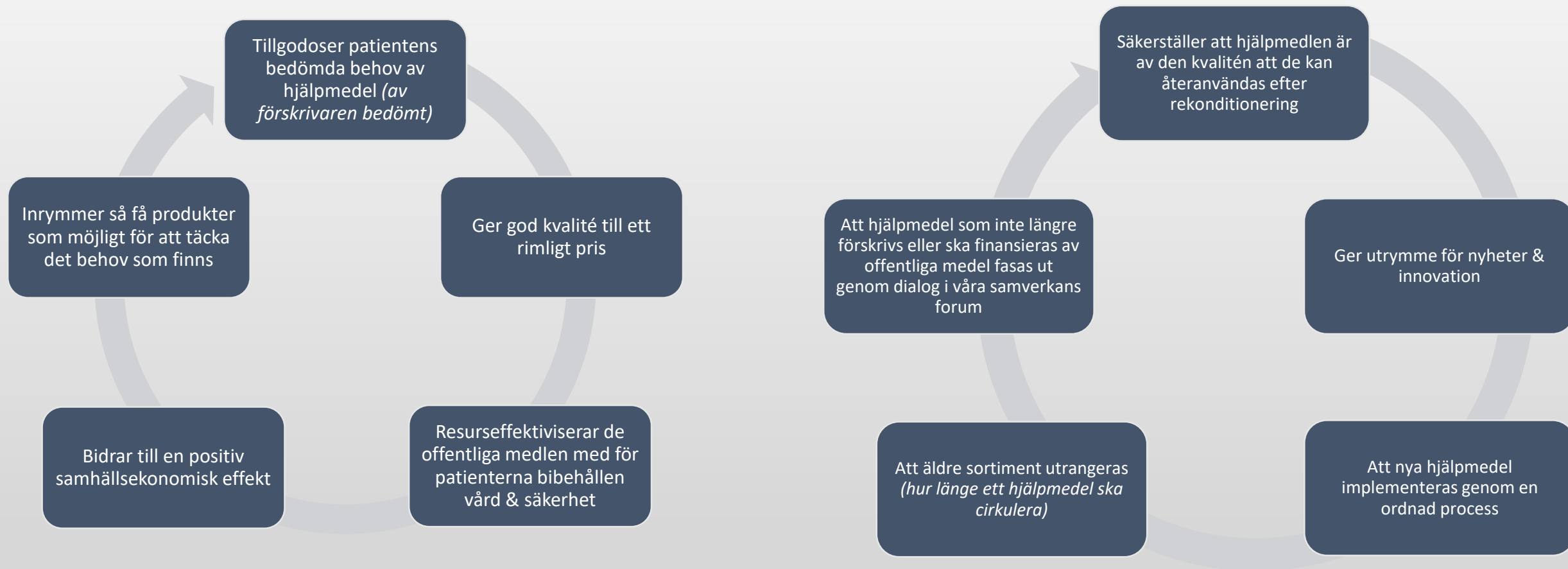
Underskrift:

Egenkontroll – Kvalitetssäkring av den egna verksamheten

www.regiondalarna.se/plus/hjälpmedel/förskrivningsprocessen

Område	Fråga	Ja	Nej	Beskrivning/Åtgärd	Egenkontroll
Policy och Riktlinjer	Känner verksamheten/organisationen till den Hjälpmedelspolicy med tillhörande riktlinje som är framtagen för Region Dalarna och Dalarnas kommuner via Hjälpmedelsnämnden?	☐	☒		
	Finns kännedom om de riktlinjer för hjälpmedel och de vårdprogram för tex. blåsdysfunktion och/eller urininkontinens som finns?	☐	☐		
Ansvar	Finns kännedom i organisationen om vem som utser förskrivare till portal WebSesam alt. Beställningsportal kontinens?	☐	☐	Vem utser och vart vänder man sig?	

Hållbar utveckling, hållbart sortiment, en del av ansvaret...

Utbildning om förskrivningsprocessen

Socialstyrelsen har tagit fram webbaserad utbildning om förskrivningsprocessen. Materialet är ett basmaterial & uppbyggt som ett självstudiematerial

Verksamhetschef eller motsvarande ska tillse & följa upp att all personal som förskriver personliga hjälpmedel genomgår webbaserad grundutbildning

[Sök kurser i utbildningsportalen - Socialstyrelsen](#)

Förskrivning av hjälpmedel
ID: E-006XPV
Språk: Svenska - ★★★★★

[Sök kurser i utbildningsportalen - Socialstyrelsen](#)

Förskrivning av förbrukningsartiklar
ID: E-GVP9Q1
Språk: Svenska - ★★★★★

Syftet med utbildningen är att ge en grundläggande kompetens om hjälpmedelsförskrivning för alla förskrivare & skapa förutsättningar för en jämlik & behovsanpassad förskrivning.

Tidsåtgång ca 1,5h

Som chef /ledare rekommenderas även Socialstyrelsens utbildning "Förskrivning av hjälpmedel ur ett ledarperspektiv"

[Sök kurser i utbildningsportalen](#)

Förskrivningsprocessen fortsättning...

[www.socialstyrelsen.se/stöd i arbetet/funktionshinder/hjälpmedel/stöd & utbildning](http://www.socialstyrelsen.se/stod-i-arbetet/funktionshinder/hjalpmedel/stod-amp-utbildning)

Chefen har en nyckelroll i det lokala arbetet för att öka hjälpmedelsanvändarnas inflytande i förskrivningsprocessen.

För att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara aktiva & delta i samhällslivet krävs väl fungerande hjälpmedel!

Skriften "**Delaktighet vid förskrivning av hjälpmedel**" riktar sig till chefer & beskriver hur delaktigheten vid förskrivning av hjälpmedel kan stimuleras via det systematiska kvalitetsarbetet.

Skriften "**Förskrivning av hjälpmedel – Stöd vid förskrivning av hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning**" samlar på en övergripande nivå aktuell kunskap om förskrivning av hjälpmedel utifrån hälso- & sjukvårdslagen.

Skriften riktar sig till förskrivare & chefer för förskrivare. Skriften kompletterar & fördjupar innehållet i webbutbildningen "Förskrivning av hjälpmedel"

Dokument under HJÄLPMEDEL

www.regiondalarna.se/plus/hjalpmedel

Avtal & Tjänstekatalog

[www.regiondalarna.se/plus/hjalpmedel/avtal & tjänstekatalog](http://www.regiondalarna.se/plus/hjalpmedel/avtal%20%26%20tjanstekatalog)

[Avtal för Hjälpmedelsnämnden](#)

[Reglemente för Hjälpmedelsnämnden](#)

[Tjänstekatalog & bilagor](#)

- [Bilaga Kontinenssamordning](#)
- [Prislista Dalarnas Kommuner & Region Dalarna](#)
- [Prislista Övriga kunder](#)
- [Prislista Privatpersoner](#)

REGION DALARNA

Kontakta oss Om webbplatsen regiondalarna.se Lyssna

VÅRD HJÄLPMEDEL FORSKNING KULTUR FÖRTROENDEVALDA LEVERANTÖRER

Du är här: > Hjälpmedel > Avtal och tjänstekatalog

Avtal och tjänstekatalog

Hjälpmedelsnämnden Dalarna är gemensam för Region Dalarna och länets 15 kommuner i syfte att samverka kring hjälpmedelsverksamheten.

Avtal

Enligt §16 i avtal för hjälpmedelsnämnden finns affärsförhållanden, kompetens och tillgänglighet reglerat i Tjänstekatalog som vid avtalets ingående är benämnd "Samverkansavtal Tjänster och hjälpmedel år 2013 mellan kommunerna och LD Hjälpmedel.

[Avtal för hjälpmedelsnämnden](#) (pdf, 7 sidor)
[Reglemente för Hjälpmedelsnämnden](#) (pdf)

Tjänstekatalog och bilagor

[Tjänstekatalog - Hjälpmedel Dalarna](#) (pdf, 29 sidor)

[Bilaga Kontinenssamordning 2021](#) (pdf)
[Prislista Dalarnas kommuner och Region Dalarna 2021](#) (pdf)
[Prislista övriga kunder 2021](#) (pdf)
[Prislista privatpersoner 2021](#) (pdf)

Hjälpmedel

Avtal och tjänstekatalog	+
Kostnadsansvar	
Avgifter och kostnader	+
Om förskrivning	+
Förskrivningsprocessen	+
Hjälpmedelsområden	+
Beställning och leveranser	+
Kontakta Dalarnas Hjälpmedelscenter	

Samverkansdokument under HJÄLPMEDEL

www.regiondalarna.se/plus/hjalpmedel/om-forskrivning/styrning-ledning-&-samverkan

Om förskrivning

Styrning, ledning & samverkan

- Hjälpmedelsnämnd
- Beredningsgrupp
- Medlemsråd
- Sortimentgrupper

Fler dokument av vikt:

- [Policy för Hjälpmedelsförskrivning i Dalarna](#)
- [Länsövergripande överenskommelse - Rehabilitering, habilitering och hjälpmedel i Dalarnas län inkl. Hantering av kostnader](#)

The screenshot shows the website for Region Dalarna, specifically the 'Hjälpmedel' section. The navigation menu includes 'VÅRD', 'HJÄLPMEDEL', 'FORSKNING', 'KULTUR', 'FÖRTROENDEVALDA', and 'LEVERANTÖRER'. The current page is 'Styrning, ledning och samverkan', which is highlighted in the breadcrumb trail and the main content area. The page content includes a description of joint groups for management and steering, a list of these groups (Hjälpmedelsnämnd, Beredningsgrupp hjälpmedel, Medlemsråd, Sortimentgrupper), and a section for 'Hjälpmedelsnämnd' detailing its role and responsibilities. A sidebar on the right lists various 'Hjälpmedel' topics with expandable options (+).

Styrning, ledning och samverkan
Gemensamma grupper för ledning och styrning är Hjälpmedelsnämnd, Beredningsgrupp hjälpmedel, Medlemsråd och Sortimentgrupper.

Hjälpmedelsnämnd
Hjälpmedelsnämnden ska enligt HSL erbjuda de personer som omfattas av kommunernas och regionens ansvar; hjälpmedel, tillbehör, förbrukningsmaterial och därtill kopplade tjänster inom följande områden:

- Behandling och träning
- Förflyttning
- Kommunikation, larm, omgivningskontroll och kognition
- Kontinens
- Personlig vård
- Personlig Medicinsk Behandling

Hjälpmedelsnämnden ansvarar för att utarbeta och besluta om regelverk/policy/ riktlinjer för Hjälpmedelsnämndens verksamhet i länet.

Hjälpmedel

- Avtal och tjänstekatalog +
- Om förskrivning +**
- Styrning, ledning och samverkan**
- Förskrivningsprocessen +
- Hjälpmedelsområden +
- Beställning och leveranser +
- Kontakta Dalarnas Hjälpmedelscenter

Samverkansdokument under VÅRD

Under Regionala styrdokument om Samverkan hittar du bla. länkar till:

- [Länsövergripande överenskommelse - Rehabilitering, Habilitering & Hjälpmedel](#)
- [Samverkan vid utskrivning från slutna Hälso- & sjukvård](#)
- [Skyddsåtgärder](#)
- [Egenvård](#)
- [Länsgemensamt vårdprogram urininkontinens & eller blåsdysfunktion](#)

[www.regiondalarna.se/plus/vård/hälsa & välfärd](http://www.regiondalarna.se/plus/vård/hälsa%20&%20välfärd)

The screenshot shows the website for Region Dalarna. The navigation menu includes 'VÅRD', 'HJÄLPMEDEL', 'FORSKNING', 'KULTUR', 'FÖRTROENDEVALDA', and 'LEVERANTÖRER'. The breadcrumb trail indicates the current page is 'Hälsa och välfärd - Regional samverkans- och stödstruktur, RSS'. The main content area features a photograph of two people cycling on a path. Below the photo is the title 'Hälsa och välfärd - Regional samverkans- och stödstruktur, RSS' and a brief description: 'Kunskapsutveckling och kunskapsstyrning inom Hälsa och Välfärd.' The sidebar on the right, titled 'Vård', contains a list of regional documents, with 'Hälsa och välfärd - Regional samverkans- och stödstruktur, RSS' highlighted by a red box.

Vård	
Bild- och funktionsmedicin	+
Hälsa och välfärd - Regional samverkans- och stödstruktur, RSS	+
Regionala styrdokument om samverkan	
Regionala nätverk, råd och arbetsgrupper	
Inflytande och delaktighet - psykisk hälsa	+
Kompetenscentrum	+

Kontaktuppgifter

Dalarnas Hjälpmedelscenter, Region Dalarna

Hjälpmedel Dalarna, Beredningsgrupp

hjalpmedelscenter@regiondalarna.se